

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos & Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

3. Pestis, quàm atroces sint effectus ?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45701

cadauerum aceruos jacerem? modò esse in domicilio, paulò pòst
in coemeterio? Laudanda igitur atque amulanda est pia quo-
rumdam consuetudo, qui in omnibus pñne precibus suis à Dñ
flagitant supplices, hoc vt à ceruicibus suis malum auertat, seq;
repentinæ atque inopinæ morti eripiat. Quod malum, vt ab T. Linius, l. 6.
vrbe Romana auerteret, non dubitauit olim M. Curtius super-
flitosam se se hostiam facere, & armatus in hiatum cum equo
desilire.

Quid verò de ipso morbi huius genere dicam? cuius fœdi-
tatem oculi refugint, grauitatem acerbitatemque membra vix
sustinent? Caput plerumque primum inuadit, velut hostis vr-
bem capturus, quam arce captâ, facile occupat. Cerebrum per-
turbat, mentem ac rationem de sede sua statuque deturbar. In-
membris alijs videoas vel pustulas immundas, vel humores, mox
vlera prominentia. Fauces arescunt; siccatur lingua; sitis obsi-
det gutturi; incensa flagrant viscera; trahunt miseri, & vix tra-
hant spiritum, vix etiam vocem exilem & eluctantem reddunt.
Quid multa? ita eos pestis miseris habet & affligit modis, vt
vmbrae, vt simulachra, non homines videantur. Nec verò tantam
in mortales tyrannidem fames exercet, quamuis etiam ipsa sat
magna in eos crudelitatis expromat exempla. Et hæc quidem
plerumque parcit opulentis, atque diuitibus, manus enim præci-
puè inijicit egenis: illa uno etiam ordine ducit omnes indiscri-
minatim, nec vilam vel atatem, vel condicionem habet eximiā:
inuadit æquè Principum ac populi lares; vt fames quidem lamiæ,
pestis autem Furia possit comparari. Numquam fames tot mil- Volateran
lia simul interfecit, quot pestis, quæ quandoq; sub Leone Isauro lib. 27, An-
Imp. cùm Saraceni Asiani Zulemone Asiano Admirato Constan- thropi
tinopolim triennali obsidione classe ingenti cinguisse, ad CCC.
millia è Constantinopolitanis interemit; teste Volaterano; quan-
doque non vnam, sed plures peruagata regiones, omnes pagos,
omnia oppida, ipsas vrbes exhaustit, ac depopulata est. Memo-
rant historiæ anno à Christo nato 876, tantam vim pestilentiae
in orbem terrarum incubuisse, tantumque hominum absumpsi-
se, vt vix tercia pars superstes euaserit. Himilco in Hasdrubalis
patris locum ad Siculum bellum id temporis, cùm iam Diony-

N

fius

III.

Sab. lib. 9.
En. 3. post
Iustinum.

Diodor. lib.
15.

III

IV.

Nicephor.
lib. 35. hist.
cap. 10.
Bonfiu. lib. 7.
der. 1.

sius Syracusis tyrannidem obtineret, missus, rebus ibi præclarè gestis vniuersum exercitum pestilentia amisi. Cuius acerbissimi casus affectu Carthaginem reuersus, manum sibi intulit. Numquam fames tam multos sustulit. Neque sane tam inaudita fecit, quam de peste legitimus. Diodorus narrat, circa Olymp. C. pestilenti febre Carthaginem inuadente multos Carthaginensium morbo acriter correptos esse, ita ut de imperio suo periclitarentur. Siquidem & Libyes, & qui Sardonem inhabitabant, putantes, se occasionem iam aduersus Carthaginenses nactos, ab eis descivuerunt. Erant quoque perturbationes, & metus magni in populo: repentina quidam, cum omnium stupore excitati tumultus frequenter per urbem, cum minimè expectarent, siebant. Multi arreptis armis, tamquam hostes profligaturi, excurrebant, & ferrum in se inuicem, tamquam in hostem quisq; suum strinquentes, mutuis cadebant vulneribus.

Neque subito dumtaxat effectu tristisque morbo, sed etiam portento est metuenda, quia et si è fame timeri pestis possit, haud tamen ita constat, quid è peste sit euenturum. Nam & hæc causa famis esse potest, & indicium maximè clavis secuturæ. De fame, apud Nicephorum legitur: in gravissima peste, sub Martiano Imp. agros per annum integrum coli nequiuisse, ideoque nec fruges prouenisse. De hoste venturo narrat Bonfinius, ante Longobardorum in Italiam aduentum, multa Italiae infusa & infelicia signa apparuisse, quæ futura mala portendebant. In primis ita pestis usquequaque grassata est, ut nulla lucidus expers domus inueniretur. Euitandæ labis gratia, domicilia, facultates ac pecora deserebantur: cessabat agricultura, cæteræque artes ac studia omnia destituebantur. Parentes à liberis, ac liberi à parentibus destituti, nullum pietatis officium retinebant. His malis eti vniuersa Italia ad Noricos usque laborarit, præ cæteris tamen Liguria est absumpta. Et quamvis nihil aliud portendat hæc lues, ipsa tamen secum sat magnam malorum segetem affert. Sufficit in exemplum vel illa pestis; quam olim Scriptores gravissimi narrant Athenis exarsisse. Nam partes illorum, quorum corpora malum insederat, internæ ita flagrabant, adeoq; aestuabant, ut multi inexplibili siti cruciati, in puteos se præcipites egerint.